

Bevindingen onafhankelijk voorzitter informatieplatform Windpark Oude Buurserdijk

Inleiding

Windpark Oude Buurserdijk is een initiatief van Pure Energie en Energiecoöperatie Haaksbergen (ECH) voor de bouw van vier of vijf windmolens in de omgeving van Buurse, in de gemeente Haaksbergen.

De provincie Overijssel is het bevoegd gezag voor dit project en heeft de projectbesluitprocedure gestart. Om de omgeving te betrekken bij de projectbesluitprocedure en de ontwikkeling van het windpark, is een omgevingsraad ingesteld die later is omgevormd tot een informatieplatform.

Dit verslag geeft een overzicht van de acht bijeenkomsten die hebben plaatsgevonden tussen februari 2025 en mei 2026. De bijeenkomsten werden gehouden in gemeenschapscentrum De Trefkoel in Buurse en werden begeleid door mij als onafhankelijk voorzitter.

Vaste deelnemers vanuit de omgeving waren onder anderen vertegenwoordigers van Stichting Belangengemeenschap Buurse (SBB), landgoed Het Waarrecht, camping Ostana, de ontwikkelaar van recreatiewoningen Rutbeek en diverse omwonenden. De initiatiefnemers waren vertegenwoordigd door medewerkers van Pure Energie (Harld Schuldink en Matthijs Oppenhuizen) en ECH (Peter Bos en Cor Kraal).

De bijeenkomsten werden gekenmerkt door een gespannen verhouding tussen de initiatiefnemers en een deel van de omgeving. Veel deelnemers waren principieel tegen de komst van het windpark en uitten kritiek op de inrichting en de meerwaarde van de omgevingsraad/ het informatieplatform. Desondanks heeft het informatieplatform inhoudelijk bijgedragen aan de discussie over de onderzoeken die worden uitgevoerd in het kader van de milieueffectrapportage (MER), waaronder geluid, slagschaduw, landschap, ecologie en externe veiligheid en is er veel informatie uitgewisseld.

Bijeenkomst 1 – 13 februari 2025

[Omgevingsraad | De Trefkoel, Buurse | 19.30 – 22.30 uur](#)

De eerste bijeenkomst was primair een kennismaking en had als doel de opzet van de omgevingsraad te bespreken. De initiatiefnemers presenteerden het concept participatieplan en de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) en de onderzoeksopzet voor het MER. Beide stukken lagen op dat moment ter inzage bij de provincie.

Direct in de eerste bijeenkomst werden fundamentele vragen gesteld over de rol en de invloed van de omgevingsraad. Deelnemers wilden weten wat de omgevingsraad daadwerkelijk kon bereiken, hoe met de inbreng zou worden omgegaan en waarom de procedure al bij de provincie was gestart voordat de omgeving was geconsulteerd. De initiatiefnemers legden uit dat dit de door de provincie bepaalde projectprocedure was, en dat de omgevingsraad bedoeld was als extra route naast de formele inspraakmogelijkheid.

Over de NRD zelf werden uitgebreide vragen gesteld, over de alternatieven voor de windmolenopstelling, de hoogtebeperkingen vanwege Vliegveld Twente, het ontbreken van onderzoek naar lagere windmolens, de behandeling van recreatiewoningen en de mogelijke gezondheidseffecten. De initiatiefnemers benadrukten dat de MER-onderzoeken al deze aspecten zou gaan belichten.

Opvallend was de kritiek op de communicatie vanuit de initiatiefnemers: een omwonende op ongeveer 800 meter afstand stelde nooit iets te hebben ontvangen, ondanks de bewering van de initiatiefnemers dat zij alle adressen binnen 2.800 meter hadden aangeschreven. Afgesproken werd dat een volgende bijeenkomst zou plaatsvinden na de definitieve vaststelling van de NRD en het participatieplan door de provincie, naar verwachting na de zomer van 2025.

Bijeenkomst 2 – 24 april 2025

Omgevingsraad | De Trefkoel, Buurse | 20.00 – 22.00 uur

Voorafgaand aan de tweede bijeenkomst hadden de leden van de omgevingsraad een uur lang onderling overleg zonder de initiatiefnemers en de voorzitter. Daarna sloten deze aan voor de formele bijeenkomst.

Het concept verslag van bijeenkomst 1 stond op de agenda, maar werd niet vastgesteld omdat meerdere leden niet begrepen hadden dat zij correcties vooraf per e-mail konden aanleveren. Verdere vaststelling werd doorgeschoven naar bijeenkomst 3.

Inhoudelijk stond de stand van zaken centraal. Er waren ongeveer dertig reacties ingediend op de concept NRD en het participatieplan. Er was aandacht voor het voorstel van de gemeente Haaksbergen voor een strengere geluidsnorm (3 dB strenger dan de concept landelijke norm), dat de initiatiefnemers nog niet wilden overnemen in afwachting van de onderzoeksresultaten. De hoogtebeperking vanwege Vliegveld Twente was een terugkerend gespreksonderwerp. De initiatiefnemers zegden toe dat zij de luchtvaart technische verkenning zouden delen met de omgevingsraad.

Er was ook discussie over de betrokkenheid van het RIVM bij gezondheidsonderzoek en de zorgen van omwonenden over gezondheidseffecten van windmolens. Leden riepen de initiatiefnemers op verder te kijken dan wat wettelijk verplicht is en een bredere maatschappelijke zorgplicht te tonen. Een eerste voorstel voor besprekpunten in volgende bijeenkomsten werd besproken, waaraan onderwerpen als de netaansluiting, financiële participatie en sociaaleconomische effecten werden toegevoegd.

Bijeenkomst 3 – 14 oktober 2025

Omgevingsraad → Informatieplatform | De Trefkoel, Buurse | 19.30 – 21.30 uur

De derde bijeenkomst markeert een kantelpunt in het proces. Al bij aanvang verlieten vier deelnemers de zaal na een kort betoog dat verdere discussie zinloos was zolang alles bij de provincie lag. De resterende aanwezigen, met name vanuit SBB, uitten fundamentele kritiek op de omgevingsraad: er zou niets zijn gedaan met de ingediende reacties op de NRD en het participatieplan, de omgevingsraad zou alleen dienen ter “behoeftebevrediging” van de initiatiefnemers en participatie zou in hun ogen pas echt zijn als de provincie aan tafel zou zitten.

Ik benadrukte herhaaldelijk dat de omgevingsraad niet de plek was om het windpark tegen te houden, maar dat deelnemers er wél invloed konden uitoefenen op de invulling ervan. Na een schorsing werd besloten de naam 'omgevingsraad' te laten vallen en voortaan te spreken van een 'informatieplatform'. De aanwezigen gaven aan uitsluitend informatie-uitwisseling te willen, zonder dat hun aanwezigheid kon worden uitgelegd als instemming met het project. Ook werd besloten dat er geen verslagen meer zouden worden opgesteld die ter instemming met de deelnemers zouden worden gedeeld. De initiatiefnemers kondigden aan deze wijzigingen te communiceren via hun nieuwsbrief en website.

De voorgestelde planning voor volgende bijeenkomsten werd zonder commentaar vastgesteld.

Bijeenkomst 4 – 13 november 2025

Informatieplatform | De Trefkoel, Buurse | 19.30 – 21.15 uur

De eerste bijeenkomst onder de nieuwe naam informatieplatform was gewijd aan het onderwerp geluid. Marjolein Pigge van Pondera, opsteller van het MER, was aanwezig om vragen te beantwoorden. Vooraf waren de concepthoofdstukken geluid en gezondheid uit het MER gedeeld met de deelnemers.

Er werden uitgebreide vragen gesteld over de toetsingsnormen (Lden 47 dB en Lden 45 dB), de afwezigheid van de gemeentelijke geluidsnorm als toets waarde, het verschil in bronsterkte tussen relatief luide en stille windmolens, en de berekening op vijf meter boven maaiveld. De initiatiefnemers legden uit dat het provinciaal beleid leidend is en dat de huidige berekeningen een 'worst case' benadering kennen: er is gerekend zonder mitigatie en met de overheersende zuidwestenwind.

Een constructief agendapunt was de vraag van een deelnemer hoe omwonenden kunnen controleren of de windmolens in de praktijk niet meer geluid produceren dan berekend.

De initiatiefnemers legden het monitoringssysteem uit op basis van het typecertificaat en het brongeluid van de windmolens, en zegden toe hierover schriftelijk meer inzicht te geven. Ook werd toegezegd een duidelijkere plattegrond te delen met de akoestische bodemabsorptiewaarden en externe veiligheid toe te voegen aan de agenda van een volgende bijeenkomst.

Bijeenkomst 5 – 15 januari 2026

[Informatieplatform](#) | [De Trefkoel, Buurse](#) | 19.30 – 21.00 uur

Bijeenkomst 5 stond in het teken van slagschaduw en landschap. Vier deelnemers waren voor het eerst aanwezig, waaronder landgoed Zonnebeek. Vooraf waren de concepthoofdstukken slagschaduw, landschap en het landschappelijk inpassingsplan voor het energieopslagsysteem (EOS) gedeeld.

Over slagschaduw werd gesproken over de contouren en wat de verwachte versus theoretische slagschaduw betekent. Een praktisch punt betrof het bouwvlak van recreatiepark Het Rutbeek aan de zuidkant: de initiatiefnemers zegden toe dat ook voor woningen op dit bouwvlak aan de slagschaduwnorm zou worden voldaan.

Landgoed Zonnebeek vroeg aandacht voor cultuurhistorie bij de keuze van het voorkeursalternatief, wat de initiatiefnemers overnamen.

Over het landschap kwamen vragen over de obstakelverlichting en naderingsdetectie voor vliegtuigen, de omvang van het EOS (circa 1.600 m²), brandveiligheid bij het EOS en netcongestie. De initiatiefnemers lichtten toe dat het windpark pas na ongeveer 2030 operationeel zou zijn en dat zij verwachten dat de netcongestieproblematiek dan grotendeels zal zijn opgelost.

Over de procedure meldden de initiatiefnemers dat het MER op zijn vroegst in het derde of vierde kwartaal van 2026 ter inzage zou worden gelegd.

Een deelnemer bracht de plannen van Defensie voor een nieuw laagvlieggebied voor helikopters ter sprake. De initiatiefnemers gaven aan dat er geen aanwijzingen zijn dat het windpark en de Defensieplannen niet naast elkaar kunnen bestaan.

Bijeenkomst 6 – 12 februari 2026

[Informatieplatform](#) | [De Trefkoel, Buurse](#) | 19.30 – 21.00 uur

Bijeenkomst 6 was gewijd aan ecologie. Lizanne Jeninga en Camiel Heunks van Waardenburg Ecology, de opstellers van de concept natuuroets, waren aanwezig om vragen te beantwoorden.

De discussie ging uitgebreid over de effecten op vogels en vleermuizen: vlieggedrag op grote hoogte, sterfte door luchtdrukverandering rondom de wieken, monitoring in de praktijk, de stilstandsvoorziening voor vleermuizen (minimaal 80% reductie van vleermuissterfte bij juiste inzet), en het gebruik van de Nationale Databank Flora en Fauna. Deelnemers vroegen ook naar de invloed op trekvogels, waarbij werd uitgelegd dat het projectgebied geen vaste trekroute is. De omgeving van het Buurserzand werd aangehaald als verblijfplaats voor ganzen en kraanvogels; de onderzoekers gaven aan dat het gebied niet formeel is aangewezen als ganzengebied.

Vragen over stikstof, laagfrequent geluid in relatie tot dieren en de effecten op insecten kwamen aan bod. Waardenburg Ecology benadrukte dat hun onderzoek een worst-case-benadering hanteert en dat twee jaar veldonderzoek naar vleermuizen wordt uitgevoerd om de resultaten te laten standhouden bij eventuele juridische procedures.

Op verzoek van het informatieplatform zegden de initiatiefnemers toe in bijeenkomst 7 een toelichting te geven op de vervolgstappen van de procedure en een indicatieve planning.

Bijeenkomst 7 – 12 maart 2026

[Informatieplatform](#) | [De Trefkoel, Buurse](#) | 19.30 – 21.00 uur

De zevende bijeenkomst kende een opvallend lage opkomst: slechts drie deelnemers vanuit de omgeving waren aanwezig, naast de initiatiefnemers en voorzitter. De oorzaak hiervan bleef onduidelijk.

De agenda omvatte externe veiligheid en de vergelijking van de opstellingsalternatieven (A t/m D).

Over externe veiligheid werd gesproken over ijsafworp en ijsdetectiesystemen, waarbij de initiatiefnemers bevestigden dat niet alle windmolens in Nederland een dergelijk systeem hebben, maar dat Pure Energie dit al jaren toepast.

De vergelijking van de alternatieven toonde aan dat vijf windmolens niet automatisch een evenredige meeropbrengst oplevert: bij alternatief A (vijf molens met een relatief luide windmolen) is er maar liefst 17% geluidsmitigatie nodig om aan een norm van Lden 45 dB te voldoen. Een van de aanwezigen sprak een duidelijke voorkeur uit voor alternatief C of D (vier windmolens), met als grap dat hij het liefst 'alternatief E' zou willen: windmolens in Duitsland.

De initiatiefnemers gaven aan dat ze alle vier de alternatieven realistisch achtten en vroegen het informatieplatform om vóór bijeenkomst 8 eventuele voorkeuren of zorgen te delen.

Bijeenkomst 8 werd, op verzoek van de initiatiefnemers, verplaatst van 16 april naar 28 mei 2026. Op die datum zouden de initiatiefnemers hun voorkeursalternatief (VKA) presenteren.

De initiatiefnemers zegden toe geen vergunningaanvraag in te dienen bij de provincie vóór bijeenkomst 8 op 28 mei 2026.

De onafhankelijk voorzitter maakte melding van zijn eigen terugblikverslag op het proces, dat hij niet vooraf zou delen met de initiatiefnemers of het informatieplatform.

Bijeenkomst 8 – 28 mei 2026

[Informatieplatform](#) | [De Trefkoel, Buurse](#) | 19.30 – 21.15 uur

De achtste bijeenkomst stond in het teken van het voorkeursalternatief (VKA) van de initiatiefnemers: uiteindelijk dus vier windmolens met een geluidsnorm van 47 dB Lden – de bovengrens van de concept landelijke norm – en een energieopslagsysteem (EOS) op de noordelijke locatie. De aanwezigheid was aanmerkelijk groter dan bij bijeenkomst 7; vertegenwoordigers van alle vaste geledingen van het informatieplatform waren aanwezig.

Geluid bleef de meest gevoelige kwestie. Deelnemers uitten zorgen over laagfrequent geluid, aansprakelijkheid en de verhouding tot toekomstige landelijke normen. De initiatiefnemers legden uit dat Lden een gewogen jaargemiddelde is en dat handhaving via het monitoringssysteem op basis van het typecertificaat verloopt, niet via gevelmetingen. Over de variabele vergunningaanvraag – gangbaar in de sector – benadrukten zij dat de normen in de vergunning leidend zijn, ongeacht het uiteindelijk te bouwen type.

Ook de netaansluiting leidde tot een gespannen discussie: de initiatiefnemers legden uit dat het tracé wordt bepaald door de netbeheerder en dat zij daar zelf geen zeggenschap over hebben.

Het informatieplatform verzocht de initiatiefnemers en onafhankelijk voorzitter te bemiddelen zodat de provincie aan tafel komt, bij voorkeur kort voor de ontwerp-vergunning. De bijeenkomst werd afgesloten met de afspraak dat een volgende bijeenkomst pas plaatsvindt als de ontwerp-vergunning ter inzage gaat; de initiatiefnemers sturen tussentijds elk kwartaal een update.

Conclusie en bevindingen

Het proces rondom Windpark Oude Buurserdijk heeft zich in de periode van februari 2025 tot en met mei 2026 stap voor stap verder ontwikkeld.

Acht bijeenkomsten hebben plaatsgevonden waarin initiatiefnemers en omgeving met elkaar in gesprek zijn gegaan over de onderzoeken en plannen rondom het windpark. Ondanks uiteenlopende belangen en perspectieven is er gedurende dit traject inhoudelijke voortgang geboekt. Een belangrijk gegeven daarbij is dat een omgevingsraad of informatieplatform gaat over invloed op de manier waarop een windpark wordt gerealiseerd – niet over de vraag of het er komt.

Dat onderscheid is voor veel omwonenden die in de eerste plaats hopen het windpark tegen te houden, moeilijk te aanvaarden, en verklaart voor een groot deel de spanning die de bijeenkomsten heeft gekenmerkt.

Juist omdat die verwachtingen zo fundamenteel verschilden, heeft het proces ook laten zien waar ruimte voor verbetering ligt.

Deelnemers hebben duidelijk aangegeven wat zij nodig hebben om zich gehoord te voelen:

- Meer betrokkenheid van de provincie als bevoegd gezag,
- Een zichtbare doorwerking van ingediende reacties,
- Een heldere communicatie over wat het platform wel en niet kan beïnvloeden.

Die helderheid vooraf had mogelijk bijgedragen aan een realistischer verwachtingspatroon en een constructievere samenwerking.

Anderzijds zijn de bijeenkomsten inhoudelijk van waarde geweest. De concepthoofdstukken van het MER “geluid, slagschaduw, landschap, ecologie en externe veiligheid” zijn telkens vooraf gedeeld en uitgebreid besproken. Deelnemers stelden kritische, inhoudelijk relevante vragen die hebben geleid tot concrete toezeggingen van de initiatiefnemers, zoals;

- Betere monitoring van geluidsproductie,
- Aanvullend onderzoek naar specifieke toets punten voor recreatiewoningen
- Aandacht voor cultuurhistorie bij de alternatievergelijking.

De omvorming van omgevingsraad naar informatieplatform in bijeenkomst 3 sloot aan bij die realiteit: door de naam en verwachtingen bij te stellen kon de omgeving deelnemen zonder dat aanwezigheid werd uitgelegd als instemming met het project. Dat maakte de verhoudingen constructiever en de inhoudelijke uitwisseling productiever.

Met de presentatie van het VKA in bijeenkomst 8 heeft het proces een formele mijlpaal bereikt. De vraag of daarmee ook meer vertrouwen is ontstaan, laat zich minder eenvoudig beantwoorden. In bijeenkomst 7 hadden de initiatiefnemers het informatieplatform uitdrukkelijk uitgenodigd om vóór 28 mei voorkeuren of zorgen over de alternatieven te delen. Van die uitnodiging is in de praktijk geen gebruik gemaakt. De omgeving ontving het VKA reactief en reageerde er kritisch op, maar heeft de keuze tussen de alternatieven niet actief proberen te beïnvloeden. Dat illustreert een patroon dat het hele traject heeft gekenmerkt: het informatieplatform functioneerde primair als klankbord en forum voor informatie-uitwisseling, niet als orgaan dat het proces mede heeft vormgegeven.

Daarmee blijft het de vraag of al deze bijeenkomsten hebben bijgedragen aan meer vertrouwen tussen betrokken omwonenden en organisaties en de initiatiefnemers of dat, dat uiteindelijk toch niet gelukt blijkt te zijn. De afstand tussen initiatiefnemers die, met goede bedoelingen een bijdrage willen leveren aan de energietransitie en de omwonenden en organisaties die zich oprecht zorgen maken over hun leefomgeving is daarvoor vaak te groot.

Bart Krol
31 mei 2026